

Mpo – Tydzień 1.

1. Wysłuchaj HOMILII Ojca Pelanowskiego z 22 czerwca 2017
http://mezczyzni.net/main/media/audio/2016-2017/2017_06_22_Homilia_o.AugustynPelanowski.mp3
2. Przeczytaj poniższy materiał
3. Stań na Adoracji
4. Spotkaj się w bardzo małej grupie – pytania są na końcu.

MODLITWA PAŃSKA "OJCZE NASZ"

2759 "Gdy Jezus przebywał w jakimś miejscu na modlitwie i skończył ją, rzekł jeden z uczniów do Niego: <<Panie, naucz nas modlić się, jak i Jan nauczył swoich uczniów>>" (Łk 11, 1). W odpowiedzi na tę prośbę Pan powierza swoim uczniom i swojemu Kościołowi podstawową modlitwę chrześcijańską. Św. Łukasz podaje krótki jej tekst (pięć prośb) ¹, św. Mateusz natomiast wersję poszerzoną (siedem prośb) ². Tradycja liturgiczna Kościoła przyjęła tekst św. Mateusza (Mt 6, 9-13):

Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
święć się imię Twoje;
przyjdź Królestwo Twoje;
bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi.
Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj;
i odpuść nam nasze winy,
jako i my odpuszczamy naszym winowajcom;
i nie wódź nas na pokuszenie,
ale nas zbaw ode Złego.

2760 Bardzo wcześniej przyjęła się w liturgii zwyczaj dodawania doksológii na zakończenie Modlitwy Pańskiej. W *Didache* ³: "Bo Twoja jest potęga i chwała na wieki". *Konstytucje Apostolskie* ⁴ dodają na początku "Królestwo" i ta właśnie formuła została aktualnie przyjęta w modlitwie ekumenicznej. Tradycja bizantyjska po "chwale" dodaje: "Ojca, Syna i Ducha Świętego". Mszał Rzymski rozwija ostatnią prośbę ⁵ w wyraźnej perspektywie "oczekiwania błogosławionej nadziei" (Tt 2, 13) oraz przyjścia naszego Pana Jezusa Chrystusa, potem następuje aklamacja wypowiedziana przez zgromadzenie albo powtórzenie doksológii z *Konstytucji Apostolskich*.

Artykuł pierwszy "STRESZCZENIE CAŁEJ EWANGELII"

2761 "Modlitwa Pańska jest rzeczywiście streszczeniem całej Ewangelii" ⁶. "Gdy Pan przekazał nam tę formułę modlitwy, dodał: <<Proście, a będzie wam dane>>" (Łk 11, 9). Każdy może więc kierować ku niebu różne modlitwy według swoich potrzeb, ale zaczynając zawsze od Modlitwy Pańskiej, która pozostaje modlitwą podstawową" ⁷.

I. W centrum Pisma świętego

2762 Po ukazaniu, że Psalmy są zasadniczym pokarmem modlitwy chrześcijańskiej i łączą się z prośbami modlitwy "Ojcze nasz", św. Augustyn kończy:

Zbadajcie wszystkie modlitwy, jakie znajdują się w Piśmie świętym, a nie wierzę, byście mogli znaleźć w nich coś, czego nie zawierałaby Modlitwa Pańska ⁸.

2763 Całe Pismo święte (Prawo, Prorocy, Psalmy) zostało wypełnione w Chrystusie ⁹. Ewangelia jest "Dobrą Nowiną". Jej pierwsza zapowiedź została streszczona przez św. Mateusza w Kazaniu na Górze ¹⁰. Modlitwa do naszego Ojca znajduje się w samym centrum tej zapowiedzi. W tym kontekście znajduje swe wyjaśnienie każda prośba z modlitwy przekazanej nam przez Pana:

Modlitwa Pańska jest najdoskonalszą z modlitw... W niej prosimy nie tylko o to, czego możemy słusznie pragnąć, ale także w kolejności, w jakiej należy tego pragnąć. Modlitwa Pańska nie tylko uczy nas prosić, ale także kształtuje wszystkie nasze uczucia ¹¹.

2764 Kazanie na Górze jest nauką życia, Modlitwa Pańska jest modlitwą, ale zarówno przez tę naukę, jak i modlitwę Duch Pana nadaje nowy kształt naszym pragnieniom, wewnętrznym poruszeniom, które ożywiają nasze życie. Jezus swoimi słowami uczy nas tego nowego życia i poucza, by prosić o nie w modlitwie. Od prawości naszej modlitwy będzie także zależała prawość naszego życia w Nim.

II. "Modlitwa Pańska"

2765 Tradycyjne wyrażenie "Modlitwa Pańska" (to znaczy "Modlitwa Pana") oznacza, że modlitwy do naszego Ojca nauczył nas i dał nam ją Pan Jezus. Ta modlitwa pochodząca od Jezusa jest rzeczywiście jedyna: jest "Pana". Z jednej strony, przez słowa tej modlitwy Jedyny Syn przekazuje nam słowa, które dał Mu Ojciec ¹²: On jest Nauczycielem naszej modlitwy. Z drugiej strony, jako Słowo Wcielone, Jezus zna w swoim ludzkim sercu potrzeby swoich braci i sióstr oraz objawia je nam: On jest wzorem naszej modlitwy.

2766 Jezus nie pozostawia nam jednak jakiejś formuły do mechanicznego powtarzania ¹³. Jak w każdej modlitwie ustnej, przez Słowo Boże Duch Święty uczy dzieci Boże modlitwy do Ojca. Jezus podaje nam nie tylko słowa naszej synowskiej modlitwy, ale równocześnie daje Ducha, przez którego stają się one w nas "duchem i życiem" (J 6, 63). Co więcej, na dowód i dla umożliwienia naszej synowskiej modlitwy Ojciec "wysłał do serc naszych Ducha Syna swego, który woła: *Abba, Ojczel!*" (Ga 4, 6). Nasza modlitwa wyraża przed Bogiem nasze pragnienia. Ojciec, "Ten, który przenika serca... zna zamiar Ducha... że przyczynia się za świętymi zgodnie z wolą Bożą" (Rz 8, 27). Modlitwa do naszego Ojca łączy się z misterium posłania Syna i Ducha.

III. Modlitwa Kościoła

2767 Ten nierozłączny dar słów Pana i Ducha Świętego, który ożywia je w sercach wierzących, Kościół otrzymał i przeżywał już od swoich początków. Pierwsze wspólnoty modliły się słowami Modlitwy Pańskiej "trzy razy dziennie" ¹⁴ w miejsce "osiemnastu błogosławieństw", będących w użyciu w pobożności żydowskiej.

2768 Według Tradycji apostoelskiej Modlitwa Pańska jest w sposób istotny zakorzeniona w modlitwie liturgicznej.

Pan uczy nas modlić się wspólnie za wszystkich naszych braci. Nie mówi On "Ojcze mój", któryś jest w niebie, lecz "Ojcze nasz", aby nasza modlitwa była zanoszona w jednym duchu za całe Ciało Kościoła ¹⁵.

We wszystkich tradycjach liturgicznych Modlitwa Pańska stanowi integralną część Godzin większych świętego Oficjum. Ale przede wszystkim w trzech sakramentach wtajemniczenia chrześcijańskiego uwydatnia się jej charakter eklezjalny:

2769 W *chrzcie* i w *bierzmowaniu* przekazywanie (*traditio*) Modlitwy Pańskiej oznacza nowe narodzenie się do życia Bożego. Ponieważ modlitwa chrześcijańska polega na mówieniu do Boga samym słowem Bożym, dlatego ci, którzy są "ponownie do życia powołani... dzięki słowu Boga, które jest żywe" (1 P 1, 23), uczą się wzywać swojego Ojca tym jednym słowem, którego On zawsze wysłuchuje. Od tej pory mogą to czynić, gdyż niezatarta pieczęć namaszczenia Duchem Świętym została wyciśnięta na ich sercu, uszach, wargach, na całej ich synowskiej istocie. Dlatego również większość komentarzy patrystycznych do modlitwy "Ojcze nasz" jest skierowana do katechumenów i neofitów. Gdy Kościół modli się słowami modlitwy "Ojcze nasz", wtedy zawsze modli się i doznaje miłosierdzia lud "nowo narodzonych" ¹⁶.

2770 W *liturgii eucharystycznej* Modlitwa Pańska ukazuje się jako modlitwa całego Kościoła. Objawia się jej pełny sens i skuteczność. Umieszczona między Anaforą (Modlitwą eucharystyczną) a obrzędami Komunii świętej, z jednej strony streszcza wszystkie prośby i modlitwy wstawiennicze wyrażone w epiklezie, a z drugiej strony wyraża prośbę o wejście na Ucztę Królestwa, której antycypacją jest Komunia sakramentalna.

2771 W *Eucharystii* Modlitwa Pańska ukazuje także *eschatologiczny* charakter jej próśb. Jest to modlitwa właściwa "czasom ostatecznym", czasem zbawienia, które zostały zapoczątkowane wraz z wylaniem Ducha Świętego, a które wypełnią się wraz z powrotem Pana. Prośby skierowane do naszego Ojca - w odróżnieniu od modlitw Starego Przymierza - opierają się na urzeczywistnionym już raz na zawsze misterium zbawienia w Chrystusie Ukrzyżowanym i Zmartwychwstałym.

2772 Z tej niewzruszonej wiary wypływa nadzieja, która ożywia każdą z siedmiu próśb. Wyrażają one westchnienia obecnego czasu, czasu cierpliwości i oczekiwania, w którym "jeszcze się nie ujawniło, czym będziemy" (1 J 3, 2) ¹⁷. Eucharystia i modlitwa "Ojcze nasz" są nastawione na przybycie Pana: "aż przyjdzie" (1 Kor 11, 26).

W skrócie

2773 W odpowiedzi na prośbę swoich uczniów ("*Panie, naucz nas modlić się*": Łk 11, 1) Jezus powierza im podstawową modlitwę chrześcijańską: "Ojcze nasz".

2774 "Modlitwa Pańska jest rzeczywiście streszczeniem całej Ewangelii" ¹⁸, "najdoskonalszą z modlitw" ¹⁹. Znajduje się ona w centrum Pisma świętego.

2775 Została nazwana "Modlitwą Pańską", ponieważ pochodzi od Pana Jezusa, Mistrza i wzoru naszej modlitwy.

2776 Modlitwa Pańska jest właściwą modlitwą Kościoła. Stanowi integralną część Godzin większych świętego Oficjum i sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego chrztu, bierzmowania i Eucharystii. Włączona w Eucharystię, ukazuje "eschatologiczny" charakter zawartych w niej próśb, w pełnym nadziei oczekiwaniu Pana, "aż przyjdzie" (1 Kor 11, 26).

Artykuł drugi

"OJCZE NASZ, KTÓRYŚ JEST W NIEBIE "

I. "Ośmielamy się zbliżyć z całą ufnością"

2777 W liturgii rzymskiej całe zgromadzenie eucharystyczne jest wezwane do odmawiania z synowską śmiałością modlitwy "Ojcze nasz"; liturgie wschodnie wykorzystują i rozwijają podobne wyrażenia:

"Ośmielić się z całą pewnością", "Uczyń nas godnymi". Przed płonącym krzewem Mojżesz usłyszał: "Nie zbliżaj się tu! Zdejm sandały z nóg" (Wj 3, 5). Tylko Jezus mógł przekroczyć ten próg Boskiej Świętości, On, który "dokonawszy oczyszczenia z grzechów" (Hbr 1, 3), wprowadza nas przed oblicze Ojca: "Oto Ja i dzieci moje, które Mi dał Bóg" (Hbr 2,13):

Świadomość naszej sytuacji niewolników kazałaby nam skryć się pod ziemię, nasze bytowanie ziemskie rozpadłoby się w pył, gdyby władza naszego Ojca i Ducha Jego Syna nie skłaniała nas do wznoszenia wołania: "Abba, Ojczel!" (Rz 8,15)... Kiedy słaby śmiertelnik ośmieliłby się nazwać Boga swoim Ojcem, jeśli nie wyłącznie wtedy, gdy wnętrze człowieka zostanie poruszone Mocą z wysoka? ²¹

2778 Moc Ducha, która wprowadza nas w Modlitwę Pańską, jest wyrażana w liturgiach Wschodu i Zachodu za pomocą bardzo pięknego, typowo chrześcijańskiego wyrażenia *parrhesia*, które oznacza szczerą prostotę, synowską ufność, radosną pewność, pokorną śmiałość, pewność bycia kochanym ²¹.

II. "Ojczel!"

2779 Zanim uczynimy naszym to pierwsze wezwanie Modlitwy Pańskiej, dobrze będzie najpierw pokornie oczyścić nasze serce z niektórych fałszywych wyobrażeń "tego świata". *Pokora* każe nam uznać, że "Ojca nikt nie zna, tylko Syn" i ci, którym "Syn zechce objawić", to znaczy "prostaczkowie" (Mt 11, 25-27). *Oczyszczenie* serca dotyczy powstałych w naszej historii osobistej i kulturowej wyobrażeń ojca lub matki, które wpływają na naszą relację do Boga. Bóg, nasz Ojciec, przekracza kategorie świata stworzonego. Odnosić nasze idee w tej dziedzinie do Niego lub przeciw Niemu, byłoby tworzeniem bożków po to, by je czcić lub burzyć. Modlić się do Ojca, to znaczy wejść w Jego misterium, którym jest On sam i które objawił nam Jego Syn:

Wyrażenie "Bóg Ojciec" nigdy nikomu nie było objawione. Gdy sam Mojżesz zapytał Boga, kim On jest, usłyszał inne imię. Nam to imię zostało objawione w Synu, bo imię to zawiera nowe imię Ojca. ²²

2780 Możemy wzywać Boga jako "Ojca", ponieważ *został On nam objawiony* przez Jego Syna, który stał się człowiekiem, a Jego Duch pozwala nam Go poznać. Tym, czego człowiek nie może pojąć, ani moce anielskie dostrzec, jest osobowa relacja Syna z Ojcem ²³; Duch Syna pozwala nam w niej uczestniczyć, nam, którzy wierzymy, że Jezus jest Chrystusem i że narodziliśmy się z Boga ²⁴.

2781 Gdy modlimy się do Ojca, jesteśmy w *komunii z Nim* i z Jego Synem, Jezusem Chrystusem ²⁵. Wtedy właśnie poznajemy Go i uznajemy z ciągle nowym zachwytem. Pierwszym słowem Modlitwy Pańskiej jest adorujące błogosławieństwo; potem następuje błaganie. Chwałą Boga jest to, że uznajemy Go za "Ojca", Boga prawdziwego. Składamy Mu dziękczynienie, że objawił nam swoje imię, że pozwolił nam w nie wierzyć i że zamieszkuje w nas Jego Obecność.

2782 Możemy adorować Ojca, ponieważ odrodził nas do swojego życia, *przybierając* nas za dzieci w swoim Jedynym Synu. Przez chrzest wszczepia nas w Ciało Chrystusa, a przez namaszczenie swoim Duchem, który od Głowy wylewa się na członki, czyni nas "namaszczonymi":

Rzeczywiście, Bóg, który nas przeznaczył do przybranego synostwa, upodobił nas do chwalebego Ciała Chrystusa. Odtąd więc, jako wszczępieni w Chrystusa, słusznie jesteście nazywani "namaszczonymi" ²⁶.

Nowy człowiek, odrodzony i przywrócony swemu Bogu dzięki łasce, mówi najpierw: "Ojczel", ponieważ stał się synem ²⁷.

2783 Tak więc dzięki Modlitwie Pańskiej zostaliśmy *objawieni nam samym*, ponieważ równocześnie został nam objawiony Ojciec ²⁸:

Człowiecze, nie śmiałeś zwrócić twarzy ku niebu, spuszczałeś oczy ku ziemi, a nagle otrzymałeś łaskę Chrystusa: wszystkie twoje grzechy zostały ci odpuszczone. Ze złego sługi stałeś się dobrym synem... Podnieś więc oczy ku Ojcu, który cię odkupił przez swojego Syna, i powiedz: Ojczel nasz... Ale nie żądaj żadnego przywileju. W szczególny sposób jest On Ojcem Chrystusa; nas natomiast stworzył. Powiedz więc ty także przez łaskę: Ojczel nasz, abys zasłużył, by być Jego synem ²⁹.

2784 Ten darmowy dar przybrania wymaga z naszej strony nieustannego nawrócenia i nowego życia. Modlitwa do naszego Ojca powinna rozwinąć w nas dwie podstawowe dyspozycje:

Pragnienie i wolę, by upodobnić się do Niego. Zostaliśmy stworzeni na obraz Boga, ale podobieństwo do Niego zostało nam przywrócone dzięki łasce, na którą powinniśmy odpowiedzieć.

Należy pamiętać... że skoro nazywamy Boga "naszym Ojcem", powinniśmy postępować jak dzieci Boże ³⁰.

Nie możecie nazywać waszym Ojcem Boga wszelkiej dobroci, jeśli zachowujecie serce okrutne i nieludzkie; w takim przypadku nie ma już w was śladu dobroci Ojca niebieskiego ³¹.

Trzeba nieustannie kontemplować piękno Ojca i nasycać nim naszą duszę ³².

2785 *Pokorne i ufne serce*, które sprawia, że "stajemy się jako dzieci" (Mt 18, 3), bo właśnie "prostaczkom" objawia się Bóg (Mt 11, 25):

(Ojczel nasz) jest spojrzeniem na samego Boga, wielkim płomieniem miłości. Dusza roztapia się w nim i pogrąża w świętym miłowaniu oraz ufnie, ze szczególną i pobożną czułością ³³, rozmawia z Bogiem jak ze swoim własnym Ojcem.

Ojczel nasz: to imię budzi w nas zarazem miłość, zapał w modlitwie... a także nadzieję, że otrzymamy to, o co zamierzamy prosić... Bo czego może On naprawdę odmówić swoim dzieciom, skoro już wcześniej pozwolił im być Jego dziećmi? ³⁴

III. Ojczel "nasz"

2786 Ojczy "nasz" odnosi się do Boga. Gdy wypowiadamy ten zaimek, nie wyrażamy posiadania, lecz całkowicie nową relację do Boga.

2787 Gdy mówimy Ojczy "nasz", uznajemy najpierw, że wszystkie Jego obietnice miłości, zapowiedziane przez proroków, zostały wypełnione przez Chrystusa w *nowym i wiecznym Przymierzu*: Staliśmy się "Jego" ludem, a On jest odtąd "naszym" Bogiem. Ten nowy związek jest darem wzajemnej przynależności: przez miłość i wierność ³⁵ mamy odpowiedzieć na "łaskę i prawdę", które zostały nam dane w Jezusie Chrystusie (J 1,17).

2788 Ponieważ Modlitwa Pańska jest modlitwą Ludu Bożego w "czasach ostatecznych", zaimek "nasz" wyraża również pewność naszej nadziei w ostatnią obietnicę Boga. W nowym Jeruzalem powie On do zwycięzcy: "Będę Bogiem dla niego, a on dla Mnie będzie synem" (Ap 21, 7).

2789 Modląc się do "naszego" Ojca, zwracamy się osobiście do Ojca Pana naszego Jezusa Chrystusa. Nie dzielimy Boskości, ponieważ Ojciec jest jej "źródłem i początkiem", ale wyznajemy w ten sposób, że Syn jest odwiecznie zrodzony przez Niego i że od Niego pochodzi Duch Święty. Nie mieszamy również Osób, ponieważ wyznajemy, że nasza komunია jest komunią z Ojcem i z Jego Synem Jezusem Chrystusem w Ich jedynym Duchu Świętym. *Trójca Święta* jest współistotna i niepodzielna. Kiedy modlimy się do Ojca, adorujemy Go i wielbimy z Synem i Duchem Świętym.

2790 Gramatycznie zaimek "nasz" określa rzeczywistość wspólną dla wielu. Jest tylko jeden Bóg i jest On uznany za Ojca przez tych, którzy przez wiarę w Jego Jedynego Syna odrodzili się z Niego przez wodę i przez Ducha ³⁶. *Kościół* jest nową komunią Boga i ludzi. Zjednoczony z Jedynym Synem, który stał się "pierworodnym między wielu braćmi" (Rz 8, 29), jest on w komunii z jednym i tym samym Ojcem, w jednym i tym samym Duchu Świętym ³⁷. Modląc się do "naszego" Ojca, każdy ochrzczony modli się w tej komunii: "Jeden duch i jedno serce ożywiały wszystkich wierzących" (Dz 4, 32).

2791 Dlatego więc mimo podziałów chrześcijan modlitwa do "naszego" Ojca pozostaje wspólnym dobrem i nagłym wezwaniem dla wszystkich ochrzczonych. Pozostając w komunii przez wiarę w Chrystusa i przez chrzest, powinni oni uczestniczyć w modlitwie Jezusa o jedność Jego uczniów ³⁸.

2792 Wreszcie, jeśli rzeczywiście modlimy się "Ojczy nasz", wyzbywamy się indywidualizmu, ponieważ miłość, którą przyjmujemy, wyzwala nas z niego. Zaimek "nasz" rozpoczynający Modlitwę Pańską, podobnie jak "my" czterech ostatnich prośb, nie wyklucza nikogo. Aby był on wypowiadany w prawdzie ³⁹ należy przewyciężyć nasze podziały i różnice.

2793 Ochrczeni nie mogą modlić się do "naszego" Ojca, nie prowadząc do Niego tych wszystkich, którym dał On swego umiłowanego Syna. Miłość Boża nie zna granic, nasza modlitwa również powinna być taka sama ⁴⁰. Modlitwa do "naszego" Ojca otwiera nas na ogrom Jego miłości objawionej w Chrystusie; trzeba modlić się ze wszystkimi i za wszystkich ludzi, którzy Go jeszcze nie znają, aby wszyscy byli "zgrupowani w jedno" (J 11, 52). Ta Boża troska o wszystkich ludzi i o całe stworzenie ożywiała wszystkich wielkich ludzi modlitwy; powinna ona napełnić naszą modlitwę wszechogarniającą miłością, gdy ośmielamy się mówić: Ojczy "nasz".

IV. "Któryś jest w niebie"

2794 To biblijne wyrażenie nie oznacza miejsca ("przestrzeni"), lecz sposób istnienia; nie oddalenie Boga, ale Jego majestat. Nasz Ojciec nie znajduje się "gdzie indziej", On jest "ponad tym wszystkim", co możemy zrozumieć z Jego świętości. Ponieważ jest trzykrotnie święty, dlatego jest bardzo blisko serca pokornego i skruszonego:

Zupełnie słusznie słowa "Ojczy nasz, któryś jest w niebie", rozlegają się z serc sprawiedliwych, w których Bóg mieszka jak w swoim przybytku. Przez to również modlący się będzie pragnął, by mieszkał w nim Ten, którego wzywa ⁴¹.

"Niebem" mogliby być również dobrze ci, którzy noszą w sobie obraz świata niebieskiego i w których Bóg mieszka i żyje ⁴².

2795 Symbol nieba odsyła nas do tajemnicy Przymierza, jaką przeżywamy, gdy modlimy się do naszego Ojca. On jest w niebie, które jest Jego przybytkiem; dom Ojca jest więc także naszą "ojczyzną". To właśnie z ziemi Przymierza grzech skazał nas na wygnanie ⁴³ a nawrócenie serca sprawia, że możemy powrócić ⁴⁴ do Ojca w niebie. To w Chrystusie zostały pojednane niebo i ziemia ⁴⁵ gdyż sam Syn "zstąpił z nieba" i sprawił, że możemy się tam dostać razem z Nim przez Jego Krzyż, Zmartwychwstanie i Wniebowstąpienie ⁴⁶.

2796 Gdy Kościół modli się "Ojczy nasz, któryś jest w niebie", wówczas wyznaje, że jesteśmy Ludem Bożym już przebywającym "na wyżynach niebieskich - w Chrystusie Jezusie" (Ef 2, 6), "ukrytym z Chrystusem w Bogu" (Kol 3, 3), a jednocześnie "wzdychamy, pragnąc przyodziać się w nasz niebieski przybytek" (2 Kor 5, 2) ⁴⁷:

Chrześcijanie są w ciele, ale nie żyją według ciała. Żyją na ziemi, lecz są obywatelami nieba ⁴⁸.

2797 Prosta i wierna ufność, pokorna i radosna pewność są dyspozycjami, które powinien posiadać odmawiający modlitwę "Ojcze nasz".

2798 Możemy wzywać Boga jako "Ojca", ponieważ objawił Go nam Syn Boży, który stał się człowiekiem, a przez chrzest zostaliśmy wszczępieni w Niego i przybrani za synów Bożych.

2799 Modlitwa Pańska prowadzi nas do komunii z Ojcem i Jego Synem, Jezusem Chrystusem. Objawia nas jednocześnie nam samym ⁴⁸.

2800 Modlitwa do naszego Ojca powinna pobudzać w nas wolę upodobnienia się do Niego, a nasze serce czynić pokornym i ufnym.

2801 Mówiąc Ojcze "nasz", odwołujemy się do Nowego Przymierza w Jezusie Chrystusie, do komunii z Trójcą Świętą i do miłości Bożej, która przez Kościół obejmuje cały świat.

2802 Wyrażenie "któryś jest w niebie" nie oznacza miejsca, lecz majestat Boga i Jego obecność w sercach ludzi sprawiedliwych. Niebo, dom Ojca, stanowi prawdziwą ojczyznę, do której zdążamy i do której już należymy.

Pytania:

- 1. Czy zwrot "Ojcze" budzi we mnie dobre czy złe skojarzenia? Dlaczego?**
- 2. Czy modląc się "Ojcze nasz" stajesz w ufności wobec Ojca? Jak ta ufność się przejawia?**
- 3. Modlitwa "Ojcze Nasz" jest w Streszczeniu Ewangelii. Czy (i jak) streszcza się w niej moje życie?**
- 4. Mówiąc "NASZ" stajemy razem jako bracia jednego Ojca. Czy widzę/doświadczam braterstwa na modlitwie? A w życiu?**